

Til

Forsvarskommisjonen

Kopi

Tanker rundt økt bruk av reservister i fremtidens forsvar

Innledning

«Samfunnet kan ikke ta seg råd til å ha stående beredskapsstyrker for alle tenkelige scenarier. Da er det bedre å basere seg på mobiliserbare reservestyrker som kan kalles inn ved de uventede, omfattende og langvarige hendelser.» (FFI studie Heimevernet mot 2030)

Forsvarssjefen og Forsvaret har signalisert at fokuset ligger på å få det vi har til å virke gjennom å fylle «beredskapsstrukturen» (styrkestrukturen) med rett kompetanse og trene styrkene våre. FSJ har blant annet uttalt at « Vi må rydde opp i styrkestrukturen slik at den er oppfylt med personell og materiell. Alt personell må vite sin plass i styrkestrukturen og materiell må være tilknyttet avdelingene.»

Da Forsvarets «beredskapsstruktur» består av stadig tjenestegjørende personell og en aktiv reserve, oppfatter NROF gjennom dette at det også er satt fokus på at reservister er en del av bemanningsløsningen for Forsvaret.

Gjennom en artikkel i NROFs medlemsblad Pro Patria nr 1/2022 klargjør sjef Forsvarsstaben begrepsbruk rundt reservister og Forsvarets tanker rundt bruk av reservister fremover. Her understreker hun blant annet at reservister er viktige for Forsvaret - i form av hele avdelinger eller som enkeltpersoner i avdelinger. Reservister er også erstatningsmannskaper i Forsvarets struktur ved langvarige kriser og pågående operasjoner. I tillegg kan de fylle midlertidige kompetansebehov, og bidra i norske forpliktelser i internasjonal tjeneste. Videre skiller hun mellom den aktive reserven, som er styrkedisponert i konkrete stillinger i «beredskapsstrukturen» og har dermed forhåndsdefinerte oppgaver i krise og krig, og den andel reservister som ikke er styrkedisponert. Dette er personell Forsvaret kan kalle på ved behov.

For NROF er det gledelig å se denne utviklingen, da vi mener at en gjennom å finne riktig balanse mellom fast ansatte og reservister i strukturen vil kunne øke handlingsrommet og bidra til å sikre tilstrekkelig bemanning av Forsvarets avdelinger og «plattformer». Reservister bør kunne inngå i strukturen og bidra til å levere kapasiteter over hele det militære oppgavespekter i nasjonale og internasjonale operasjoner.

Bedre utnyttelse av reserver og reservister

I tillegg til det arbeidet som pågår i Forsvaret ift å få på plass en «beredskapsstruktur» hvor både stadig tjenestegjørende og reservister er organisert, utrustet, trenet og øvd, er det i et lengre

Postadresse	Besøksadresse	Org. nummer	Bankkonto
Postboks 1550 Sentrum, Bygning 60, Akershus festning 0015 Oslo	Bygning 60, Akershus festning 0015 Oslo	971 481 528	5033 05 09241

[Skriv inn tekst]

perspektiv viktig å se på hvordan reserver kan bidra til å øke antall avdelinger i forsvaret og tilføre nye kapasiteter på en kosteffektiv måte.

Styrke eksisterende struktur ved økt bruk av reservister

Flere av Forsvarets avdelinger er bemannet med et minimum av personell både i den stående strukturen og i «beredskapsstrukturen». Disse minimumsløsningene innebærer svekket utholdenhet. Utholdenhet over tid kan økes ved at avdelingenes styrkestruktur tilføres en reserve, bestående av reservister som kan tre inn i avdelingene ved behov og derigjennom utnytte hovedmateriellet bedre.

Etablere nye avdelinger for å dekke nye identifiserte behov

Forsvarssjefen anbefalte i sitt Fagmilitære råd en struktur som var større/mer omfattende enn det gjeldende Langtidsplan legger opp til.

En mulig løsning på deler av denne utfordringen kan være å se på muligheten for å opprette nye avdelinger i hele bredden av Forsvaret gjennom å etablere disse basert på et høyt innslag av reservister i avdelingene. Dette vil være en kosteffektiv måte å øke volumet i forsvaret, men det krever nytenkning ift produksjon av reservister. En alternativ løsning kan være å i større grad gå for direkte rekruttering av reservister til disse avdelingene og ikke utelukkende basere seg på «overskuddet» fra den stående strukturen (De som gjennomfører førstegangstjeneste og/eller slutter i Forsvaret).

Videre vil det kunne være mulig å etablere nye kapasiteter/forsterke eksisterende kapasiteter gjennom å rekruttere personell til reserven som allerede er spesialister innenfor sitt område og som gis nødvendig militær kompetanse ift hvilken rolle de skal utføre. (for eksempel innen Cyber, droner etc). Dette krever at en er villig til å se på en kombinasjon av reservister som er en del av «beredskapsstrukturen» basert på frivillighet og reservister som er der basert på verneplikt.

Økonomi

Mens økt bemanning i Forsvaret gir en økt daglig kapasitet, innebærer reservister at Forsvaret også kan øke kapasiteten midlertidig. Reservister er godt egnet til å løse oppdrag i «tid og rom» og kan for eksempel benyttes til utredningsarbeid og lignende som frigjør kapasitet blant de faste ansatte.

Forsvaret har løpende utgifter til de som er i tjeneste, mens reservistene i utgangspunktet kun betales når de er i tjeneste, dvs. i forbindelse med kurs, trening og øving. Reservister trenger i tillegg ikke noen «fast infrastruktur», noe som gjør at det ikke nødvendigvis må bygges nye leire/forlegninger for denne økte kapasiteten.

Utgiftene pr. reservist er derfor mye lavere enn for de som er inne til tjeneste, men vil variere.

Forsvarsvilje

Økt bruk av, og fokus på, reservister kan på en kosteffektiv måte bidra til at flere får et forhold til Forsvaret. Reservister som ivaretas på en god måte gjennom meningsfulle oppgaver, god personlig utrustning, effektiv trening og øving vil være gode ambassadører for Forsvaret og forsvarssaken. Dette vil bidra til økt engasjement rundt forsvars- og sikkerhetspolitikk og økt forsvarsvilje.

NROFs bidrag

Vedlagt følger NROFs rapport «Reservister – kapital for nasjonal beredskap og sikkerhet» som bakgrunn.

Videre er NROF gjennom sitt internasjonale samarbeid i god dialog med andre nasjoner vedrørende bruk av reservister. “The Interallied Confederation of Reserve Officers” (CIOR) representerer blant annet mer enn 1,3 millioner reservister i 34 medlemsland, i og utenfor NATO. Det er stort fokus

[Skriv inn tekst]

internasjonalt på at reservister kan bidra til å øke både reaksjonsevnen og utholdenheten i de ulike land.

Basert på egen kompetanse og samarbeid internasjonalt bidrar NROF mer enn gjerne til å skape forståelse for «reservistdimensjonen» med ytterligere dialog med, og innspill til, Forsvarskommisjon.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, connected strokes that form a stylized representation of the name Jørn Buø.

Jørn Buø
President
Norske Reserveoffiserers Forbund